

NARZĘDNIK (z) Kim? (z) Czym?

l. poj.

	rodzaj męski 	rodzaj żeński 	rodzaj nijaki
przymiotnik	<p>- ym</p> <p>k, g - im</p>	<p>- ą</p>	<p>- ym</p> <p>k, g - im</p>
rzeczownik	<p>i - em</p>	<p>- ą</p>	<p>i - em</p>
przykład	<p>On jest dobrym studentem.</p> <p>On jest wysokim mężczyzną.</p>	<p>Ona jest dobrą studentką.</p>	<p>Ono jest dobrym dzieckiem.</p>
	JAKIM?	JAKĄ?	JAKIM?

miesz. Zrób ćwiczenia na:

krok po

NARZĘDNIK LICZBY POJEDYNCZEJ

V przypadek *Kim? Czym?*
Z kim? Z czym?

Rodzaj męski

rzeczownik: **-em**
-iem po spółgłoskach **-k, -g** (*Anglikiem, Norwegiem*)

przymiotnik: **-ym**
-im po spółgłoskach miękkich oraz **-k, -g** (*tanim, wysokim, drogim*)

Rodzaj żeński

rzeczownik: **-ą**
-ą

Rodzaj nijaki

rzeczownik: **-em**
-iem po spółgłoskach **-k, -g** (*dzieckiem*)

przymiotnik: **-ym**
-im po spółgłoskach miękkich oraz **-k, -g** (*tanim, wysokim, drogim*)

Zaimki wskazujące i pytające

r. męski	r. żeński	r. nijaki
tym	tą	tym
tamtym	tamtą	tamtym
jakim	jaką	jakim

Zasady użycia

Narzędnik jest zwykle używany w zdaniach wyjaśniających *kim ktoś jest* i *czym coś jest*. Przykładowo, gdy mówimy o płci, narodowości, zawodzie, relacjach rodzinnych i międzyludzkich w przypadku osób lub określamy, czym jest dana rzecz, zjawisko, czynność. Narzędnik występuje również jako dopełnienie dalsze, rzadziej jako dopełnienie bliższe po czasownikach typu *pachnieć, rządzić, zmęczyć się*.

- a) składnik orzeczenia złożonego np. po czasownikach *być, stać się, zostać* (*jestem nauczycielem, jest najlepszym lekarstwem, stanie się problemem, zostanie prezydentem*).

*Jestem kobietą. Jestem Polką. Jestem nauczycielką. Jestem córką.
Jestem siostrą. Jestem żoną. Jestem matką. Jestem dobrą koleżanką.*

*Jesteś mężczyzną. Jesteś Polakiem. Jesteś nauczycielem. Jesteś synem.
Jesteś bratem. Jesteś mężem. Jesteś ojcem. Jesteś dobrym kolegą.*

*Jest przedmiotem. Jest powodem. Jest rezultatem. Jest wynikiem.
Jest skutkiem. Jest błędem. Jest czynnikiem. Jest absurdem. Jest chaosem.
Jest rośliną. Jest nadzieją. Jest przyczyną. Jest fascynacją. Jest funkcją.
Jest zwierzęciem. Jest rozwiązaniem. Jest zadaniem. Jest remedium.*

- b) transport (*jadę autobusem, rowerem, taksówką*)
c) pytanie: *Którędy?* (*proszę iść tą ulicą, tym korytarzem; jechać autostradą*)
d) pytanie: *Kiedy?* (*wiosną, latem, wieczorem, nocą*)
e) narzędzia (*pisać długopisem, malować farbami, rysować kredkami, jeść widelcem, kroić nożem, czesać się grzebieniem, myć się mydłem*)
f) zrobić coś czymś (*ruszyć ręką, kopnąć nogą, spojrzeć kątem oka*)
g) czasowniki:

<i>interesować się</i>	<i>przejmować się</i>
<i>zajmować się</i>	<i>zarażać się</i>
<i>opiekować się</i>	<i>zachwycać się</i>
<i>kierować</i>	<i>bawić się</i>
<i>cieszyć się</i>	<i>rządzić</i>
<i>martwić się</i>	<i>chwalić się</i>
<i>męczyć się</i>	<i>pachnieć</i>
<i>stresować się</i>	<i>smarować</i>

- h) po przyimkach: *z, przed, za, nad, pod, między, poza*

① narzędnik a mianownik

Nie możemy używać narzędnika po wyrażeniu *to jest...*

MIANOWNIK	NARZĘDNIK
Kto to jest?	Kim on / ona / ono jest?
To jest dobry student.	On jest dobrym studentem.
To jest dobra studentka.	Ona jest dobrą studentką.
To jest dobre dziecko.	Ono jest dobrym dzieckiem.
To (jest) + mianownik.	On/ona jest + narzędnik.

Jeśli orzecznikiem jest sam przymiotnik, to wtedy jest on w formie mianownika.

*Ten mężczyzna jest sympatyczny.
Ta kobieta jest utalentowana.*

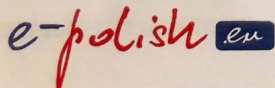
tab. 12 NARZĘDNIK (z) Kim? (z) Czym?

l. mn.

	rodzaj męski 	rodzaj żeński 	rodzaj nijaki
przymiotnik	- ymi k, g - imi		
rzeczownik	- ami		
przykład	Oni są dobrymi studentami .	Interesuję się starymi monetami .	Deser ze słodkimi jabłkami .

JAKIMI?

Sprawdź, czy umiesz. Zrób ćwiczenia na:

krok po kroku

NARZĘDNIK LICZBY MNOGIEJ

V przypadek *Kim? Czym?*
Z kim? Z czym?

W liczbie mnogiej narzędnik we wszystkich rodzajach ma identyczne końcówki.

■ Rodzaj męski, żeński i nijaki

rzeczownik: **-ami**

przymiotnik: **-ymi**

-imi po spółgłoskach miękkich oraz **-k, -g** (*tanimi, wysokimi, drogimi*)

• przykłady

Oni są Francuzami.

Często jeżdżą autobusami.

Nie lubię jeździć autostradami.

Nocami lubię słuchać muzyki.

To dziecko lubi rysować kredkami.

Nie mam siły ruszać nogami.

Ona opiekuje się zwierzętami.

Idę do teatru z kolegami.

ⓘ wyjątki

Istnieje grupa wyrazów, gdzie narzędnik liczby mnogiej ma końcówkę **-mi**:

ludźmi

braćmi

przyjaciółmi

dziećmi

pieniędzmi

końmi

liśćmi

■ Zaimki wskazujące i pytające

tymi, tamtymi, jakimi?, którymi?

tab. 9 **BIERNIK** Kogo? Co?

l. poj.

	rodzaj męski		rodzaj żeński	rodzaj nijaki
	żywotne	nieżywotne		
przymiotnik	-ego	-y <small>k, g -i</small>	-ą	-e
rzeczownik	-a	-o <small>= MIANOWNIK</small>	-ę	-o -e -ę -um <small>= MIANOWNIK</small>
przykład	Mam inteligentnego brata. Mam czarnego kota. Mam dobrego tatę.	Mam wolny czas. Mam niebieski sweter.	Znam twoją siostrę. Czytam ciekawą książkę.	Mam sportowe auto. Jem dobre śniadanie. Masz ładne imię. Lubię to nowe centrum handlowe.
	JAKIEGO?	JAKI?	JAKĄ?	JAKIE?

Sprawdź, czy umiesz. Zrób ćwiczenia na:

e-polish.eu

krok po k
P

BIERNIK LICZBY POJEDYNCZEJ

IV przypadek *Kogo? Co?*

Rodzaj męski

W bierniku liczby pojedynczej istotne jest rozróżnienie rzeczowników rodzaju męskiego na dwie kategorie: **rzeczowniki żywotne**, to znaczy ludzie i zwierzęta oraz **nieżywotne**, czyli przedmioty, rośliny, zjawiska, nazwy czynności i pojęcia abstrakcyjne.

żywotny:

rzeczownik: **-a**
przymiotnik: **-ego**

nieżywotny:

rzeczownik: **-o**
przymiotnik: **-y**
-i po spółgłoskach miękkich oraz **-k, -g** (*tani, wysoki, drogi*)

ⓘ wyjątki

Część rzeczowników męskich nieżywotnych przyjmuje w bierniku końcówkę **-a**, czyli formę równą dopełniaczowi. Są to między innymi:

- **owoce i warzywa***
proszę banana, pomidora, ogórka
- **sporty**
gram w tenisa, w golfa, w brydża
- **tańce**
tańczę walca, poloneza, mazurka
- **marki samochodów**
mam fiata, opła, mercedesa
- **nazwy walut**
mam funta, dolara
- **inne**
pałę papierosa, piję szampana, jem hamburgera

* Forma potoczna, która stała się formą progresywną.

Rodzaj żeński

rzeczownik: **-ę**
przymiotnik: **-ą**

ⓘ wyjątki

Rzeczownik *pani* ma końcówkę **-ą**, natomiast zaimek wskazujący *ta* przyjmuje końcówkę **-ę**.

pani - *panią* *ta* - *tę*

Rodzaj nijaki

rzeczownik: **-o, -e, -ę** oraz **-um**
przymiotnik: **-e**

Biernik a inne przypadki

Rzeczowniki męskie żywotne w liczbie pojedynczej mają biernik równy dopełniaczowi. Natomiast biernik rzeczowników męskich nieżywotnych, rzeczowników żeńskich zakończonych na spółgłoskę (*noc, powieść*) oraz rzeczowników nijakich jest równy mianownikowi.

Zaimki wskazujące i pytające

r. męski		r. żeński	r. nijaki
żywotny	nieżywotny		
tego	ten	tę	to
tamtego	tamtę	tamtą	tamtó
jakiego	jaki	jaką	jakie

Zasady użycia

- dopełnienie bliższe (*lubię coś, mam coś, kocham kogoś, widzę kogoś...*)
- przymyki: *przez, na, o, po, pod, nad, za, przed, między, ponad, poza, w*
- wrażenia przymkowe: *ze względu na, bez względu na, z uwagi na, w zamian za*

ⓘ uwaga

Przymyki łączące się z biernikiem mogą łączyć się też z innymi przypadkami w zależności od czasownika, który je poprzedza. Tylko przymyk *przez* łączy się jedynie z biernikiem. Pozostałe przymyki łączą się z biernikiem po czasownikach ruchu oraz po wyrażeniach typu: *czekam na, pytam o, mam ochotę na*.

tab. 10 BIERNIK Kogo? Co?

l. mn.

	rodzaj męski osobowy 	rodzaj męski nieosobowy 	rodzaj żeński 	rodzaj nijaki
przymiotnik	-ych k, g -ich	-e		
	= DOPEŁNIACZ	= MIANOWNIK		
rzeczownik	-ów sz, cz, dz, dź -y ż, rz + c -y ś, ć, ź, dź -i ń + l, j -i	-y k, g -i sz, cz, dz, dź, ż, rz -e ś, ć, ź, dź, ń, c, l, j -e		-a
przykład	Znam tych starsz ych pan ów . Poznałem polsk ich piłkar zy . Lubię nasz ych nauczyciel ów .	Znam te pi ękn e obraz y . Lubię rus kie pierog ów . Masz drob ne pieni ądz e?	Proszę dwie czarn e kaw y . Znam te mi łe student ki . Kupiłem czerw on e róż e .	Lubię włos kie win a . Jemy smacz ne śniadani a . Macie ład ne imion a . Zwiedzam krakow ski muze a .
	JAKICH?	JAKIE?		

mąż - męż**ów**

krok po kroku
Pol

BIERNIK LICZBY MNOGIEJ

IV przypadek *Kogo? Co?*

Rodzaj rzeczownika

W bierniku liczby mnogiej istotne jest rozróżnienie rzeczowników na dwie kategorie.

Rzeczowniki męskoosobowe oznaczające osoby płci męskiej lub grupy, w skład których wchodzi przedstawiciel płci męskiej (*oni*). Drugą grupę stanowią **rzeczowniki niemęskoosobowe** (męski nieosobowy, żeński i nijaki), czyli kobiety, zwierzęta, przedmioty, rośliny, zjawiska, nazwy czynności i pojęcia abstrakcyjne (*one*).

Rodzaj męskoosobowy

rzeczownik: **-ów** dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski twarde
-y dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski funkcjonalnie miękkie: *-sz, -cz, -dz, -dź, -ż, -rz* oraz na *-c*
-i dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski miękkie:
-ś, -ć, -ź, -dź, -ń oraz na *-l, -j*

przymiotnik: **-ych**
-ich po spółgłoskach miękkich oraz *k, g* (*tanich, wysokich, drogich*)

Rodzaj niemęskoosobowy

rzeczownik:

r. męski nieosobowy i żeński

-y dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski twarde (z wyjątkiem *-k, -g*)
-i dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski *-k, -g*
-e dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski funkcjonalnie miękkie: *-sz, -cz, -dz, -dź, -ż, -rz*, na spółgłoski miękkie: *-ś, -ć, -ź, -dź, -ń* oraz na *-c, -l, -j*

r. nijaki

-a

przymiotnik: **-e**

Zaimki wskazujące i pytające

tych, tamtych, jakich, których? r. męskoosobowy
te, tamte, jakie?, które? r. niemęskoosobowy

Biernik a inne przypadki

Biernik **rzeczowników męskoosobowych** jest równy **dopełniaczowi** liczby mnogiej, natomiast **rzeczowników niemęskoosobowych** jest równy **mianownikowi** liczby mnogiej.

Rekcja liczebnika

W języku polskim tylko liczebniki *dwa, trzy, cztery* lub kończące się na *dwa, trzy, cztery* (np. 22, 33, 194...) łączą się z **biernikiem** liczby mnogiej. Po liczebnikach 5, 6, 7 i kolejnych używamy **dopełniacza** liczby mnogiej.

Proszę *dwie* kawy.

Mam *trzy* grosze.

Proszę *cztery* znaczki.

Kupiłem *dwa* jabłka.

Mam *dwadzieścia cztery* lata.

ale

Proszę *pięć* kaw.

Mam *sześć* groszy.

Proszę *osiem* znaczków.

Kupiłem *dwanaście* jabłek.

Mam *trzydzieści* lat.

tab. 5 DOPEŁNIACZ Kogo? Czego?

		rodzaj męski 		rodzaj żeński 	rodzaj nijaki
		żywotne 	nieżywotne 		
przymiotnik		- ego	- ego	- ej	- ego
	= BIERNIK				
rzeczownik		- a	- a - u	- y - i <small>k, g ś, ć, ź, dź, ń + l, j</small>	- a
	przykład	Nie mam starsz ego brata. ----- Nie mam młod ego taty.	Nie lubię ciemn ego chleba. Nie jem słodki ego dżemu.	Nie lubię zimn ej zupy. Nie kupuję tłust ej szynki. Nie mam now ej powieści. Nie jem smażon ej cebuli.	Nie chcę gorąc ego mleka.
		JAKIEGO?	JAKIEJ?	JAKIEGO?	

l. poj.

Sprawdź, czy umiesz. Zrób ćwiczenia na:

e-polish.eu

krok po kroku Po

DOPEŁNIACZ LICZBY POJEDYNCZEJ

II przypadek *Kogo? Czego?*

Rodzaj męski

W dopełniaczu liczby pojedynczej istotne jest rozróżnienie rzeczowników rodzaju męskiego na dwie kategorie: **rzeczowniki żywotne**, to znaczy ludzi i zwierzęta oraz **nieżywotne**, czyli przedmioty, rośliny, zjawiska, nazwy czynności i pojęcia abstrakcyjne.

żywotny:

rzeczownik: **-a**
przymiotnik: **-ego**

nieżywotny:

rzeczownik: **-a**
-u
przymiotnik: **-ego**

dystrybucja końcówek

Zasady użycia końcówek **-a** i **-u** dla rzeczowników nieżywotnych są dość skomplikowane, warto zapamiętać kilka reguł ich dystrybucji:

- u**
 - transport (*nie mam samochodu, roweru*)
 - pojęcia abstrakcyjne (*nie ma problemu, hałasu, chaosu*)
 - rzeczowniki zbiorowe (*nie ma lasu, tłumu, makaronu, ryżu, cukru*)
 - substancje płynne i półpłynne (*bez soku, majonezu, ketchupu, kleju*)
 - nazwy dni tygodnia
- a**
 - nazwy miesięcy
 - nazwy sportów i gier
 - tańce
 - naczynia i sztucze
 - narzędzia
 - owoce i warzywa
 - nazwy walut
 - marki samochodów

końcówki fakultatywne

Niektóre rzeczowniki nieżywotne posiadają dwie końcówki i obie formy są poprawne:
krawata / krawatu
przystanka / przystanku

alternacje

ą:ę mąż - męża, dąb - dębu
e:ø ojciec - ojca, Niemiec - Niemca
o:ó stół - stołu, lód - lodu

dopełniacz a biernik

Rzeczowniki żywotne w liczbie pojedynczej mają dopełniacz równy biernikowi.

Rodzaj żeński

rzeczownik: **-y**
-i po spółgłoskach **-k, -g**, po spółgłoskach miękkich **-ś, -ć, -ż, -dź, -ń** oraz **-l, -j**
przymiotnik: **-ej**

Rodzaj nijaki

rzeczownik: **-a**
przymiotnik: **-ego**

Zaimki wskazujące i pytające

r. męski		r. żeński	r. nijaki
żywotny	nieżywotny		
tego	tego	tej	tego
tamtego	tamtego	tamtęj	tamtęgo
jakiego	jakiego	jakiej	jakiego

Zasady użycia

- a) negacja dopełnienia bliższego (*nie lubię sera, nie kocham Adama, nie mam dziewczyny*)
- b) posiadanie (*samochód Tomka, dom Agnieszki, pies dziecka*)
- c) określenia czasu (*to było pierwszego września, urodził się drugiego maja*)
- d) ilości (*dużo ludzi, mało czasu, trochę wody*)
- e) miary (*kilogram ziemniaków, litr mleka*)
- f) opakowania (*paczka ciastek, butelka wody*)
- g) czasowniki: *sluchać, szukać, używać, potrzebować, bać się, żyć, pilnować, zapominać, brakować*
- h) przymki: *do, od, z, u, koło, obok, naprzeciwko, na wprost, bez, dla, dookoła (dokoła), oprócz, około, podczas, sprzed, wśród, zza*
- i) wyrażenia przymkowe: *z powodu, w razie, w ciągu, w czasie*
- j) przysłówki: *blisko, niedaleko*

przykładowe ilości, miary, opakowania i naczynia

ILOŚCI	MIARY	OPAKOWANIA I NACZYNIA
dużo studentów	ćwierć	paczka kawy
mało nauczycieli	gram	butelka wina
kilka osób	dekagram	puszka sardynek
kilkaście książek	kilogram	karton mleka
trochę mleka	litr	stoik dżemu
niewiele pieniędzy	milimetr	kubek wody
kawałek czekolady	centymetr	szklanka soku
20 plasterków szynki	metr	filiżanka herbaty
	kilometr	kieliszek wina

Genetivus partitivus

W sytuacjach kiedy ilość jest domyślna, a mamy na myśli część a nie całość, również używamy dopełniacza.

Kupiłem (kawałek) sera, (bochenek) chleba, (trochę) cebuli.

tab. 6 DOPEŁNIACZ Kogo? Czego?

l. mn.

	rodzaj męski 	rodzaj żeński 	rodzaj nijaki
przymiotnik	-ych k, g -ich		
rzeczownik	-ów sz, cz, dz, dź ż, rz + c -y ś, ć, ź, dź Ń + l, j -i	-∅	-∅
przykład	Boję się dużych psów . Nie mam drobnych pieniędzy . Nie znam polskich nauczycieli .	Proszę kilo ładnych cytryn . Znam dużo miłych studentek .	Proszę pięć dużych ciastek .
JAKICH?			

owoc - owoców

Dla rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych w mianowniku l. poj. na spółgłoskę:
DOPEŁNIACZ l. poj. = DOPEŁNIACZ l. mn.

krok po kroku
Pols

DOPEŁNIACZ LICZBY MNOGIEJ

II przypadek *Kogo? Czego?*

Rodzaj męski

- rzeczownik: **-ów** dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski twarde
-y dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski funkcjonalnie miękkie: *-sz, -cz, -dz, -dź, -ź, -rz* oraz *-c*
-i dla rzeczowników zakończonych na spółgłoski miękkie: *-ś, -ć, -ź, -dź, -ń* oraz na *-l, -j*
- przymiotnik: **-ych**
-ich po spółgłoskach miękkich oraz *-k, -g* (*tanich, wysokich, drogich*)

dystrybucja końcówek

Obecnie końcówka **-ów** jest dominująca i często występuje również po spółgłoskach funkcjonalnie miękkich oraz coraz częściej po *-c, -l, -j*:

<i>meczów</i>	<i>widelców</i>
<i>koców</i>	<i>esejów</i>
<i>palców</i>	<i>krajów</i>
<i>sztućców</i>	<i>konsulów</i>

końcówki fakultatywne

Niektóre rzeczowniki nieżywotne posiadają dwie poprawne formy.

<i>pokoje / pokojów</i>	<i>kosze / koszy</i>
<i>materace / materaców</i>	<i>fundusze / funduszów</i>
<i>plaszczki / plaszczków</i>	<i>lokale / lokali</i>

końcówka zerowa

Niektóre rzeczowniki oznaczające mieszkańców miast i regionów zakończone w mianowniku na *-anin*, w dopełniaczu liczby mnogiej ulegają redukcji i mają końcówkę zerową.

<i>mieszczanin - mieszczan</i>	<i>warszawianin - warszawian</i>
<i>krakowianin - krakowian</i>	<i>Pomorzanin - Pomorzanie</i>

Rzeczownik *mężczyzna* ma w dopełniaczu i bierniku liczby mnogiej końcówkę zerową: *mężczyzna - mężczyzn*

alternacje

ą:ę miesiąc - miesięcy, pieniądze - pieniędzy

dopełniacz a biernik

Dla rodzaju męskoosobowego dopełniacz i biernik liczby mnogiej mają identyczne formy.

Rodzaj żeński i rodzaj nijaki

- rzeczownik: **-o**
 przymiotnik: **-ych**
-ich po spółgłoskach miękkich oraz *-k, -g* (*tanich, wysokich, drogich*)

ruchome -e

Jeśli na końcu wyrazu jest grupa spółgłosek, to wstawiamy tam tak zwane ruchome **-e**, żeby uniknąć trudnych do wymówienia zbitków spółgłoskowych:

książka → *ksiązek*
jajka → *jajek*

alternacje

o:ó droga - dróg, krowa - krów

rzeczowniki żeńskie zakończone na -nia, -alnia, -arnia

Grupa tych rzeczowników przyjmuje w dopełniaczu liczby mnogiej końcówkę **-i**, choć u niektórych można też spotkać formę z regularną końcówką **-o**:

kuchnia - *kuchni / kuchen* *pralnia* - *pralni*
spizarnia - *spizarni / spizarn*
cukiernia - *cukierni / cukierń*

rzeczowniki żeńskie zakończone na spółgłoskę oraz obcego pochodzenia

Dopełniacz liczby mnogiej tych rzeczowników jest równy dopełniaczowi liczby pojedynczej. Rzeczowniki obcego pochodzenia zakończone na *-ja* oraz *-ia* mają końcówkę **-i** lub **-ii**.

złość - *tej złości* - *tych złości* *epopeja* - *tej epopei* - *tych epopei*
kość - *tej kości* - *tych kości* *aleja* - *tej alei* - *tych alei*
postać - *tej postaci* - *tych postaci* *misja* - *tej misji* - *tych misji*
radość - *tej radości* - *tych radości* *komedie* - *tej komedii* - *tych komedii*
noc - *tej nocy* - *tych nocy* *teoria* - *tej teorii* - *tych teorii*
mysz - *tej myszy* - *tych myszy* *akademia* - *tej akademii* - *tych akademii*

rzeczowniki nijakie zakończone na -um

W rodzaju nijakim rzeczowniki zakończone na **-um** w dopełniaczu liczby mnogiej mają końcówkę **-ów**.

muzeum → *muzeów*
centrum → *centrów*
hospicjum → *hospicjów*

Zaimki wskazujące i pytające

tych, tamtych, jakich?, których?

Dopełniacz po liczebnikach

W języku polskim tylko liczebniki *dwa, trzy, cztery* lub kończące się na *dwa, trzy, cztery* (22, 33, 194...) łączą się z **mianownikiem** liczby mnogiej. Natomiast po liczebnikach *5, 6, 7* i kolejnych używamy **dopełniacza** liczby mnogiej.

1	+ mianownik l. poj.	tydzień, miesiąc, rok, złoty, grosz
2, 3, 4	+ mianownik l. mn.	tygodnie, miesiące, lata, złote, grosze
5, 6, 7	+ dopełniacz l. mn.	tygodni, miesięcy, lat, złotych, groszy

Uwaga! Liczebniki 12, 13, 14 kończą się na **-naście** i łączą się z dopełniaczem.